

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. IX. Quando, & quomodo repetenda sit Confessio?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

solute; Sed videtur distinguendum; Nam si absolvitur moribundus ex opinione probabili, potest dari absolute, quia ratio probabilis satis est ad prudenter operandum: Contra vero, si absolvitur sub dubio, dari debet conditionate: sicut si absolvatur puer, de quo dubitatur, an habeat usum rationis.

ARTICULUS IX.

Quando, & quomodo repetenda sit Confessio?

- I. *Confessio, sive fuerit invalida ex parte Pœnitentis, sive ex parte Confessoris, repetenda est.*
- II. *Num singula mortalia distincte recolenda sint, quando repetitur confessio invalida?*
- III. *Quid si confessarius excommunicatione innoxius absolverit?*
- IV. *Quid si absolverit a reservatis carens facultate absolvendi ab illis?*
- V. *Si dubites prudenter, quod ille semidormiens aliquid mortale audierit, teneris illud repetere.*
- VI. *Si certum sit, Confessarium plures Confessiones semidormiendo audiisse, & dubites, an sic audierit tuam, non teneris illam repetere, si non prudenter de hoc dubites.*
- VII. *Si scias, Parochum plures sine intentione debita Baptismum confulisse, quid tibi faciendum, si dubites, an tali pacto fueris baptizatus?*

- I. **Q**uæritur primo; Quando confessio sit repetenda?

Respondeo, Confessionem mortalium repetendam, quotiescumque fuit invalida. Potest autem esse invalidatum ex parte pœnitentis, tum ex parte confessarii. Ex parte pœnitentis est invalida, si deficit legitimus dolor, semper autem legitimus dolor deficit,

quando pœnitens in ipsa confessione peccatum grave aliquod committit, puta si sciens, & volens omittat integritatem materialem, ad quam tenetur; vel si omittat peccatum, cuius non recordatur ex defectu examinis graviter culpabili; si confiteatur ob finem mortaliter malum, ver. gra. ad surandum; si graviter mentiatur circa mortalia; si sponte quæsierit confessarium indoctum, vel surdastrum, vel semidormientem, qui nesciat inter mortale, & veniale discernere; Præterea si memor excommunicationis sive majoris, sive minoris malitiae illam reticeat; Etenim quamvis existimem cum communiori sententia contra Vasq., quod excommunicatio invincibiliter ignorata non impediat absolutionem a peccatis; At si consulto reticeatur sine causa excusante, procul dubio impedit Sacramentum propter peccatum, quod committitur in reticendo.

Ex parte Confessoris est invalida confessio ex defectu vel Ordinis, vel Jurisdictionis; vel si omittat absolvere; aut non habeat intentionem absolucionis; vel si non intellexit mortalia propter somnum, vel inadvertentiam; vel quia non habet sufficientem scientiam ea discernendi; Quamvis non sit necesse de omnibus posse certo discernere, num sit mortale, an veniale, ut dicemus, cum de Scientia Confessoris.

- II. Quaritur secundo; Quomodo repetenda sit confessio invalida?

Respondeo primo, si confessio fuit invalida ex defectu pœnitentis, debet hic confiteri suum sacrilegium, quando defectus fuit voluntarius, & accusare se iterum de omnibus mortalibus in ea confessione confessis in confuso, dummodo eorum confusam cognitionem retineat confessarius; Aliter debet distincte iterum ea repeteret, ut communiter docent Doctores contra Gra-

Granad., & Dian. part. 5. tract. 14. resol. 31., qui docent, satis esse se accusare in genere de peccatis in ea confessione confessis, esto confessarius ne confuse quidem illorum recordetur. Quod si penitens post multum tempus recordetur alicujus defectus in confessione commissi, debet etiam repetere confessiones intermedias, & numerum sacrilegiorum, si ex verecundia, vel culpabili ignorantia omisserit in iis confiteri sacrilegium, & peccata illius confessionis defectuosæ: Si vero bona fide fecerit confessiones intermedias, non tenetur eas repetere.

Secundo, si confessio fuit invalida ex defectu confessarii, tenetur proportionali modo confessionem repetere; non debent enim repeti confessiones validæ intermediae bona fide factæ.

Tercio, si confessarius absolvit reservata simul, & non reservata, & deinde advertit pœnitens, illum non habuisse jurisdictionem in reservata, hæc tantum debet repetere, quia respectu non reservatorum habuit jam confessarius jurisdictionem, & directe illa valide absolvit. Nam, ut constat ex regula Juris, *Utile per inutile non vitatur.*

III. Quarto, si confessarius sit excommunicatus, & sciat suam excommunicationem, sed ex errore publico putetur non esse excommunicatus, ejus absolutio est valida, quia est probabile suppleri defectum jurisdictionis ab Ecclesia, quando error est publicus, præfertim si adsit titulus coloratus; (verbi gratia, si putetur esse Parochus, quamvis non sit) unde confessio non est repetenda; secus vero, si ex errore privato bona fide confitearis tali confessario excommunicato.

IV. Idem dicas relate ad reservata; Nam si ex errore tantum privato bona fide confitearis confessario, quem

putas habere jurisdictionem in reservata, cum revera non habeat, teneris deinde iterum confiteri reservata: Contra vero, si ex opinione probabili, aut ex errore publico cum titulo colorato putetur confessarius habere jurisdictionem in reservata, etiam si non habeat, valide absolvit a reservatis, supplente Ecclesia defectum jurisdictionis.

V. Quinto, si confessarius semidormiens peccatum mortale non audivit, (de quo vel ex levil pœnitentia, quæ injungitur, vel ex alio capite prudenter dubitari potest) tunc teneris clarius aperire peccatum tuum, ut possit de illo aptum judicium formari; si vero prudenter dubites, quod ex multis peccatis confessis aliqua tantum non plene audierit confessarius, nescias tamen, quænam ea sint, tunc non oportet repetere totam confessionem, sed satis est confiteri illa peccata in communi, dicendo verbi gratia, Scio, vel dubito, an Confessarius aliqua peccata audierit, nescio tamen, quænam fuerint: Et deinde addendo, confiteri solebam eo tempore has vel illas species peccatorum: Sicut qui scit se communissime aliquod mortale, & non recordatur, quale fuerit, tenetur solum illud in genere confiteri.

VI. Quod si scias, confessarium plurimas confessiones excipientem aliquid obdormisse, & non prudenter dubites, quod dormierit, dum auditur tuam, non teneris illam repetere; sicut, si scires Parochum, a quo baptizatus es, aliquando in ebrietate, vel sine intentione aliquos baptizasse, cum non possis nisi valde remote, ac leviter dubitare, quod in tanta baptizatorum multitudine tu fueris unus ex illis, cui non sit valide collatus baptismus, non teneris, nec poteris iterum baptismum suscipere, cum periculum de carentia baptismi supponatur valde remotum: & in tali casu

fi

si forte non essem baptizatus, satis es-
set ad salutem baptimus flaminis, qui
habetur per actum amoris Dei super
omnia, ad quem conari tenereris.

VII. Advertit tamen de Lugo, &
Tambur., quod si scires, unum ex
decem, vel viginti hominibus tantum
non esse baptizatum, & tu essem unus
ex illis decem, vel viginti, tenereris
baptismum suscipere sub conditione;
quia in tam parva multitudine bapti-
zatorum dubium es et prudens. Im-

mo cum indubitatum sit, reliqua sa-
cramenta invalide suscipi, non suscep-
pto prius Baptismo fluminis, si cer-
tum es et unum ex quinquaginta, aut
amplius non fuisse baptizatum, o-
mnes illos obligarem ad iterato susci-
piendum baptismum sub conditione.
Sufficit enim quodvis leve dubium, non
tamē levissimum ad hoc Sacra-
mentum sub conditione iterandum, ob-
ingentia damna, quæ ex ejus caren-
tia proveniunt.

Q U A E S T I O N E V I .

De Satisfactione.

Diximus, materiam proximam Sacramenti pœnitentiae constitui non solum
ex dolore, & confessione, sed etiam ex satisfactione. Hanc autem,
prout est in executione, esse partem integralē non videtur dubium, cum
possit haberi essentialiter constitutum Sacramentum, antequam satisfactio po-
natur; Utrum autem satisfactio, prout est in proposito, seu propositum po-
nendi satisfactionem sit pars essentialis? Dissentunt Theologi; Et videtur
probabile, quod sic, quia, ut infra dicemus, qui habet animum suscipien-
di hoc Sacramentum, debet habere propositum adimplendi pœnitentiam in-
jungendam.

Supra etiam diximus quæst. I. art. I. ex D. Th., satisfactionem, sive sit
in proposito, sive in executione, conferre ex opere operato non solum re-
missionem pœnae, sed probabiliter etiam augmentum gratiæ habitualis; Tum
quia operatur, ut pars Sacramenti, cuius proprium est conferre gratiam ha-
bitualē; tum etiam quia Sacramentum pœnitentiae institutum est non so-
lum per modum judicii, sed etiam per modum medicinæ; ergo satisfac-
tio, quæ, prout est a judice, causat remissionem pœnae temporalis, prout est
a medico, debet animam a grām reficere, & sic causare aliquem gradum
gratiæ, a quo anima cūretur, & reficiatur; Neenon conferre jus ad auxilia
aliqua in ordine ad præservandum homines a peccatis, & ad peccata emen-
danda: Quamvis hos effectus non habeat satisfactio, si in statu peccati mor-
talis ponatur, ut patet; nisi tamen sublatō obice, ut putat Suar. sect. 8.
Con., Fagund., aliique.

Communiter Doctores censem, non esse mortale ponere satisfactionem sa-
cramentalem in statu peccati mortalī; tum quia dubium est, An satisfactio
causet ex opere operato gratiam; tum etiam quia, quamvis sit mortale po-
nere obicem gratiæ primo producendæ, non videtur tamen mortale ponere
obicem augmentatione gratiæ, ut docent Ledesm., Delacruz. Utrum autem sit fal-
tem veniale implere pœnitentiam in statu peccati mortalī? De Lugo negat;
alii affirmant. Certum tamen est, per eam satisficeri obligationi; non secus
ac